

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/505/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113215903
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7113215903.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Š.C. B., bytom K., N. XXX, zast. advokátom JUDr. Dušanom Antolom, AK Košice, Zbrojničná 12, proti žalovanej Sociálnej poisťovni Bratislava, ul. 29. augusta 8, IČO : 30 807 484, o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, č.k. 17C 180/2013-44 z 23.9.2013, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa konanie v časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške, t.j. v časti o zaplatenie 6.228 € s 8,5% úrokom z omeškania od 19.3.2013 do zaplatenia zastavil, vec v tomto rozsahu postúpil Sociálnej poisťovni.

Predmetom konania je žaloba o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške a na zaplatenie zvýšenej náhrady o 50%.

Vychádzajúc z § 7 ods. 1, 3 O.s.p., § 104 ods. 1 O.s.p. s prihliadnutím na ust. § 13 ods. 3 písm. h/ zák. č. 461/2003 Z.z., § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. a obsah spisu, z ktorého vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok vznikol a bol žalobcom uplatnený po nadobudnutí účinnosti zák. č. 461/2003 Z.z. dospel k záveru, že na rozhodovanie o priznaní základnej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je daná právomoc Sociálnej poisťovne, preto konanie v časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške zastavil a návrh v tejto časti postúpil Sociálnej poisťovni. Konštatoval, že pre rozhodovanie o nárokoch na zvýšenie odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia právomoc súdov zostala zachovaná aj po 1.1.2004. Zároveň konštatoval, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca. Navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa nepovažoval za správne. Poukazujúc na ust. § 6 ods. 1, 3 zák. č. 437/2004 Z.z. konštatoval, že osobitosťou právnej úpravy náhrady škody (úrazových dávok) je to, že pred súdnym uplatnením nároku na náhradu škody je potrebné tento nárok vopred uplatniť u príslušného orgánu - poskytovateľa náhrady a až po naplnení skutočnosti, že v lehote do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku na súde. Keďže žalovaná v tomto prípade k dohode nepristúpila, toto ho oprávňuje, ako poškodeného, v postavení dominus litis na podanie tohto žalobného návrhu na príslušný súd, ktorým je miestne príslušný a všeobecný súd žalovanej Sociálnej poisťovne Bratislava pri zastúpení pobočkou Košice. Nestotožnil sa s názorom žalovanej, ktorý vyjadrila v

odmietnutí na pristúpenie k uzavretiu dohody s odôvodnením, že „podmienkou uzatvorenia dohody o vyrovnaní podľa § 6 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. je existencia právoplatného rozhodnutia Sociálnej poisťovne o priznaní základného nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku vydaného v súlade so zákonom, o ktorom rozhoduje pobočka Sociálnej poisťovne podľa § 178 ods. 1 písm. a/ tretieho bodu a § 99 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 5 zák. č. 437/2004 Z.z. Podľa oznámenia pobočky Sociálnej poisťovne táto rozhodnutím z 23.4.2013 č. 36063-28/2012-KEM rozhodla, že poškodený nemá nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku choroby z povolania zistenej 25.6.2010. Podľa neho dôkaz o nesprávnosti tohto názoru vyplýva aj z § 116 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. Vyjadril názor, že ide o podobný postup ako postupujú komerčné poisťovne pri dobrovoľnom poskytnutí poistného plnenia pred alebo v priebehu súdneho konania s konečným „zúčtovaním“ po právoplatnom skončení veci. Domnieval sa, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, pretože by opätovne o tomto nároku nemala rozhodovať žalovaná v situácii, keď je naplnený hmotnoprávny predpoklad na podanie žaloby. Rád by uvítal nové a pozitívne rozhodnutie žalovanej, avšak táto k veci už zaujala stanovisko a vo veci právoplatne rozhodla. Za takéhoto stavu nemôže byť rozhodujúcou okolnosťou existencia právoplatného rozhodnutia, ale iba existencia zákonných predpokladov pre vznik uplatneného nároku na náhradu škody (úrazovú dávku) za sťaženie spoločenského uplatnenia. Nesúhlasil so stanovením termínu a odškodniteľného stupňa v prípade priznania choroby z povolania - profesionálneho ochorenia, pretože nemá chorobu z povolania priznanú dňa 25.6.2010 ako tvrdí žalovaná, ale až na 9.1.2012. V tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie NS SR sp.zn. 10Co 49/2012.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania uviedla, že žalobca si uplatnil žiadosťou priznanie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, k tejto žiadosti však nedoložil posudok, z ktorého sa pri určovaní tejto náhrady vychádza, nedoložil ho ani na výzvu, ktorá bola doručená jeho právnomu zástupcovi a to ani po opakovanom doručení výzvy, v ktorej bol upozornený na to, že nemôže prihladiť v novom konaní na dôkazy, na ktoré vo veci samej prihladala v predchádzajúcom konaní, zároveň bol upozornený na to, že v prípade neodstránenia väd podania, konanie bude zastavené. V danom prípade bolo konanie zastavené rozhodnutím č. 58486-53/2013-KEM, ktoré je procesným rozhodnutím a nadobudlo právoplatnosť 14.5.2013. V ďalšej časti poukazovala na to, že žalobca nevyužil inštitút opravného prostriedku, ktorým sa oprávnená osoba môže domáhať preskúmania rozhodnutia na príslušnom krajskom súde. Zdôrazňovala, že dohoda o vyrovnaní podľa § 6 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. je fakultatívnym nárokom. Podmienkou uzatvorenia dohody je existencia právoplatného rozhodnutia Sociálnej poisťovne o priznaní základného nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku vydaného v súlade so zákonom, o ktorom rozhoduje vecne a miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne podľa § 178 ods. 1 písm. a/ tretieho bodu a § 99 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa § 5 zák. č. 437/2004 Z.z. Po 1.1.2004 súdy nedisponujú rozhodovacou právomocou o základných nárokoch v úrazových dávkach. Keďže v danej veci nebol priznaný základný nárok, podľa zákona nie je splnená podmienka na uzatvorenie dohody o vyrovnaní.

Odvolačný súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, na tieto dôvody v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k odvolacím námietkam udáva :

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je žaloba o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške a na zvýšenie tejto dávky o 50% z dôvodu, že dňa 9.1.2012 žalobcovi bola priznaná choroba z povolania.

Zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení s účinnosťou od 1.1.2004 zrušil (okrem iných) § 198 ods. 1 písm. a/ až c/ a § 199 až § 213 Zákonníka práce (§ 294 bod 27 Zákona o sociálnom poistení). Jednotlivé náhrady na poskytovanie ktorých mal zamestnanec, ktorý utrpel pracovný úraz, alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania nárok, sa stali s účinnosťou od 1.1.2004 čiastočne s úplne iným pomenovaním a aj s úplne novým obsahom predmetom úpravy zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 99 zák. č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod 3 cit. zák. do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty.

Podľa § 177 cit. zák. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom, sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že od 1.1.2004 o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu základného bodového ohodnotenia (ako aj o ďalších úrazových dávkach uvedených v 4. hlave Zákona o sociálnom poistení) rozhoduje Sociálna poisťovňa. Právomoc Sociálnej poisťovne nie je daná vo veciach nárokov na zvýšenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, lebo z osobitnej právnej úpravy vyplýva, že o týchto nárokoch rozhoduje súd.

Podľa názoru odvolacieho súdu ust. § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. nemožno vykladať tak, že o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v základnej výške v prípade, ak nedôjde k uzavretiu dohody, je oprávnený rozhodovať súd, pretože Sociálnu poisťovňu nemožno vylúčiť z rozhodovacej činnosti, ktorú jej priznáva zákon a znamenalo by to obchádzanie zákona. Navyše ust. § 6 cit. zák. upravuje možnosť uzavrieť dohodu so Sociálnou poisťovňou o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a ustanovenie odseku 3 je potrebné vykladať v nadväznosti na celé znenie ust. § 6, ktoré upravuje dohodu o vyrovnaní. Za takýchto okolností nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že ust. § 6 upravuje právomoc súdu na rozhodovanie o nárokoch na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia aj v základnej výške.

Z uvedených dôvodov odvolací súd ako už bolo vyššie uvedené, rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach jednohlasne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.